

MLADO JUTRO

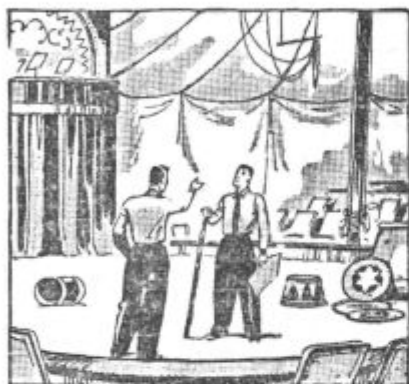
št. 4.

Ljubljana, 28. januarja 1940

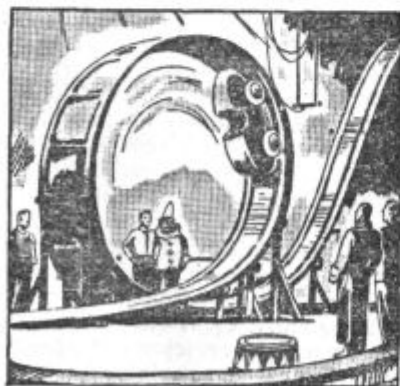
Leto XI.

CIRKUŠKO ŽIVLJENJE

POVEST S SLIKAMI

Naslednje dni sta se oče in sin čisto shajala v glavnem šotoru. Zamišljeni spored je bilo treba pretehati še v podrobnostih na prizorišču samem, ga prilagoditi danim razmeram, obenem pa tudi poskrbeti, da se bo čim hitreje razvijal, da ne bi postavljanje in spravljanje spiralne naprave preveč zdlgočasilo gledalcev. Zaradi tega je bilo končno Jerryju, ki je postal medtem za radi svoje drznosti izredno priljubljen, odločeno, da bo nastopal v odmoru, ki

bo nastal ob spravljanju, na trapecu v bližini velikega loka tirne naprave.

Nekaj dni nato je tvornica že poslala naročeno napravo. Dva velika vagona sta bila polna posameznih delov. Ko so pošiljko previdno raztovorili in jo prepeljali v cirkus, je ravnatelj Hawkins povabil v šotor vse v cirkusu nastopajoče in odredil preskusno vožnjo. V težki avtomobilček so posadili lutko in ga spustili po padajočih tirnicah. Vozilo je zdrvelo s stopnjujočo se hitrostjo po gladkem tiru navzdol, se urno vzpelo po krivulji navzgor in spet lepo prešlo v padajoči iztek. Ker je bila hitrost zadostna, je sredobežna sila na najvišji točki vzdržala avtomobilček na tiru in ni bilo nevarnosti, da bi se zrušil.

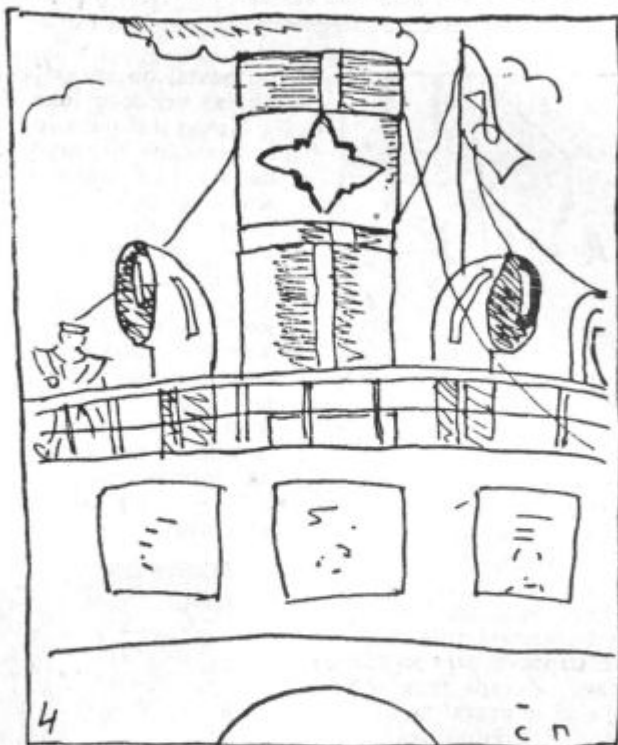
Po uspešni vožnji z lutko se je vse del v avtomobilček ravnatelj in nadaljeval s poskusnimi vožnjami, dokler ni bil preverjen da leži avtomobilček povsod pravilno na tiru, da nikjer ne poskakuje in ne udarja. Zadovoljen z uspehom je v sporazumu z ostalimi določil prvi javni nastop čez nekaj dni. Medtem naj bi še reklama izvršila svo-

jo dolžnost, tako da bi bila prva predstava res pomemben dogodek z nedvomno prodornim uspehom. Navdušenje, ki je prevzelo vse cirkuško osebje, pa ni prav nič spravilo v zadrego Simsona. Imel je že svoj načrt in je bil trdno odločen, da ga uresniči. V noči

pred prvo predstavo se je splazil v orodnjarno. Že prej se je bil prepričal, da mož, ki mu je bilo poverjeno nadzorstvo nad orodjem, trdno spi in da ni nevarnosti, da bi ga bodisi on bodisi kdo drugi presenetil. Res, nihče ga ni opazil.

Miha Č., dljak:

Kako sem potoval kot skavt na Rab

Toda hitro se mu obraz zjasni. »Bi-pi!« Odkuda si?« »Iz Ljubljane«, mu odgovorim. »Kuda putuješ?« »Na Rab. A ti?« »Ja idem na Krk, tamo imamo ovu godinu logor! Sad moram brzo da idem! Vedno!« »Bi-pi!« mu odgovorim, že je zginil za vogalom. »Kamor greš, povsod najdeš skavta!« sem si mislil.

Iz Sušaka po morju do Raba

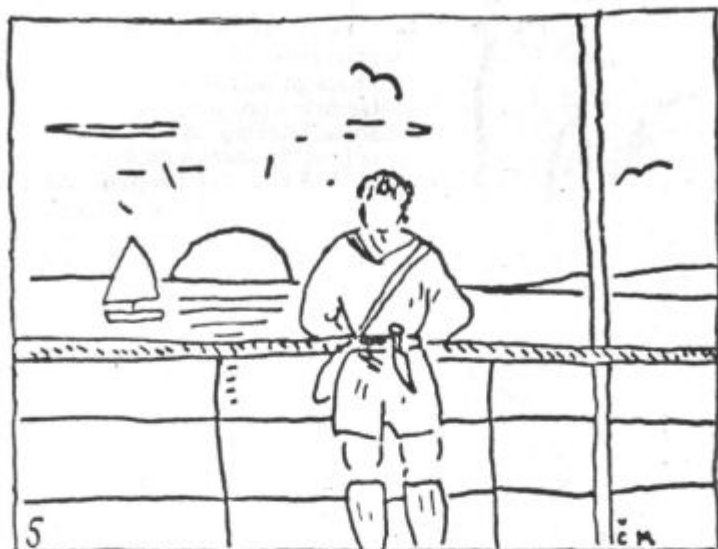
Vrnil sem se nazaj v hotel. Grozna vročina je bila, zato sem pojedel pet sladolegov, pa se še nisem ohladil. Končno smo odšli na parnik »Jugoslavija«, ki je last Jadranske plovitve. Takoj sem odšel na poveljniški most in se srečno utihotapil nanj. »Jednu strop-

nju na levo, vozi pravo, pusti konopac, vozi levom krilom, punom parom, idi pravo!« je poveljeval kapitan, zraven njega je pri krmilu stal kormilar, star bradat mož. Koliko morja je že videl! Vrnil sem se nazaj na palubo. Gledal sem na morje. Galebi so nas zvesto spremljali in obletavali ladjo. Vrstile so se: Kraljevica, Crikvenica, Selce, Novi, Senj in Rab. Pred očmi so se ti kazali otoki, goli otočiči, rti, zalivi in prelivi, bela mesteca in vasi sredi oljčnih gajev, nizki gozdovi in svetilniki ter jate galebov. O, ti krasno naše Jadransko morje-biser lepote. Večeriti se je jelo. Sonce je zahajalo. Velika žareča krogla je tonila v morju. Žarki so se odsevali v plavi vodi. Galebi so obleta-

vali ladjo Lahen vetrič je pihljaj Naša »Jugoslavija« je ponosno rezala naše morje Zdajci je privozila jadrnica. Belila se je v zahajajočem soncu.

čali o davni preteklosti.

Pristali smo. Paluba se je izpraznila. Nekateri so se napatili spat, drugi pa so izstopili. Ko smo prišli iz ladje, za-

Morje Jadransko! Ni lepšega morja na svetu kot si ti, ni čarobnejšega in krasnejšega kot si ti, morje naše!

Pozno zvečer smo prispeli na Rab. Nebroj lučic je osvetljevalo obalo. Stari zvoniki so nemo štrleli v zrak in pri-

gledamo našega vernega Stipa, ki nam je zapeljal na Barbat.

★
Tih je čolnič rezal morje, luna je sijala, iz daljave pa se je oglašalo veselo petje. O, morje naše, krasno sil

K o n e c

D. R. — dijak:

Sin butalskega župana

Da, imenitna je bila tista stvar, imenitna Namreč, ko je Florjan Gorjan — sin župana v Butalah in v devetem kolenu sorodnik župana — Pukšah — dovršil let enajst in sta oče in mati uganila, da bi bil zelo sposoben za šole mestne in gospoda gosposkega.

Florjan Gorjan je postal dijak; v šoli je kmalu dobil ime divjak in ko je postal lastnik — pomislite lastnik, pravcati magnat torej — cvekov. Ker je bil torej lastnik cvekov, je kot dober gospodarstvenik mnogo potoval — od inštruktorja do inštruktorja.

O, pa je bil Florjan Gorjan odprte glave! Nekoč ga vpraša profesor, koliko je ljudi na svetu. »Ja,« pravi na debudni dijaček, »moj oče, moja mati, vi, jaz... Ja pa naš hlapec šel!« Tako je ta reč. In je dejal Florjan Gorjan še

nekoč drugič, da se noč zato imenuje noč, ker je takrat noč, dan se pa imenuje zato dan, ker takrat ni noč.

Profesor Hlačman je videi vse te mnogo obetajoče talente v svojem dijaku in mu je dal zato dva din, rekoč mu, naj gre v trgovino in kupi pameti.

Gre Florjan Gorjan počasi v trgovino in si misli: profesor Hlačman je pameten človek in zna vse, a si še vseeno kupuje pameti. Meni vedno pravi, da sem bedak. Kaj, ko bi si je še jaz kupil?

Pride v trgovino in pravi: »Dajte, prosim, za profesorja Hlačmana za dva din pameti, meni pa za deset!« Trgovski posli so se mu smejali nekaj časa. Nato so ga pa vprašali, kako in kaj je s to stvarjo. Florjan Gorjan je vse odkritosrčno povedal: profesor Hlačman

za prav je rabi on še več. Koč profesor Hlačman. Zato pa jo je tudi kupil za profesorja za dva din, zase pa za deset.

Posli so postali naenkrat čudovito ustrežljivi. Gospod z zlatimi naočniki ki so ga klical, za gospoda šefa, mu je lastnoročno prinesel pamet za profesorja Hlačmana, in sicer je bila to precej velika steklenica likerja. »Le reci profesorju, naj krepko nagne!« je dejal. Nekdo drug je pa prinesel nekaj v majhnem ličnem zavoju; bila je majhna škatla, ovita z rdečim papirjem.

da ga je poslal v trgovino, naj kupi za dva din pameti. On si je pa mislil po poti, da če profesor Hlačman potrebuje pameti, ko zna vse, jo bo tudi on, Florjan Gorjan. Saj mu profesor Hlačman vedno pravi, da je bedak. Prav

»To je pa pamet za tebe!« je dejal zopet gospod z zlatimi naočniki »Namaži si s tem glavo takoj, ko prideš v razred. Razumeš?!«

Florjan Gorjan je modro pokimal. »Tule je pa denar!« je dejal.

»Ne!« je dejal gospod z zlatimi naočniki. »Denar le kar obdrži! Mi imamo pameti toliko, da jo damo lahko tudi zastonj.«

Florjan je odšel zopet v šolo.

»I, lejte si no, lejte si no!« Tako je dejal profesor Hlačman, ko je stopil Florjan Gorjan zopet v razred. »I, lejte si no! Pamet si je kupil, pamet. Prav je tako in dobro je tako. Da si si je le kupil, da si si le kupil pamet. Vidim, da razumeš, vidim...«

Snel si je naočnike, si jih brisal, teht no kimal in raztegnili sta se mu ustni-

ci na smeč, oziroma nekaj podobnega. In po nekih hidravličnih procesih so se mu pokazale v očeh soize, od ginjenosti seveda nad nadebudnim svojim dijakom.

Medtem je Florjan Gorjan že postavil predenj na kateder steklenico, rekoč da je to pamet zanj.

»Kako pa to?« je dejal profesor Hlačman, »kako pa to? Kaj si mojo osebo zamenjal s svojo? ...« Nataknil si je naočnike, se useknil in dejal zopet: »Kdor visoko leta nizko pade, fant moj, nizko pade!«

Karajoče je zavihnil nos.

A Florjan Gorjan je dejal, da nima časa govoriti kaj več, ker si mora s pametjo namazati glavo. Odprl je zavoro in opazil v njem polno škatio kolomaza. Hitro je vtaknil prste vanjo in se drgnil po glavi, dokler ni izpraznil vse škatle.

Slučajno je bil takrat v mestu oče. Ko je zagledal svojega sina, počesane ga po najmodernejši frizuri in zvedel imenitno storijo o pameti, je dejal: »Sin moj, srce moje! Kupoval pa ne boš pameti, nakl! Za Butale imaš dovolj pameti, ki ti kar tako pade v glavo, kar z menoj pojdi!«

Sla sta domov. Med potjo sta opazila kmeta, ki je s kolomazom mazal kolesa. »Oče!« pravi Florjan, »ta pa s pametjo maže kolesa!« Oče je modro pokimal in dejal:

»Se vidi, da sva že blizu Butal. Butalci imajo toliko pameti, da še kolesa na vozu mažejo z njo.«

In gospod butalski župan, ki so jim škornji na nogah mogočno in veljavno škripali, so ponosno dvignili glavo in se ozrli okrog, češ, kdo se gre meriti z nami, Butalci. Ker pa gospod župan de Butale niso opazili nikogar, razen svojega nadebudnega gospodiča sinka, so mastno pljunili predse in dejali: »Če ni to gola resnica, si pojem glavo!« In modro so pokimali svojim jedrnatim besedam.

JUTROVČKI

PIŠEJO ...

Dragi stric Matic! Če bi imela denar bi najraje potovala v Ameriko. Poto-

vala bi iz Ljubljane v London, od tam pa s parnikom v New York. Potem bi se peljala v Marsille in malo potovala po Franciji. Iz Francije bi se peljala v Italijo. Tam bi si ogledala Milan in Rim, odkoder bi se vrnila v Ljubljano.

Seveda bi se zadovoljila tudi s potovanjem po Jugoslaviji. Ogledala bi si vedno glavno mesto vsake banovine.

Stric Matic, če boš hotel boš lahko šel z menoj. Lepo Te pozdravlja

Dagmar Škerlj, dij 1 kl. razr.

v Ljubljani, Resljeva c. št. 13.

Dragi stric Matic! Danes se prvič oglašam v Tvojem koticu. Večkrat bi Ti bila že rada pisala pa sem se bala Tvojega požrešnega koša. Sedaj ko sem čitala Tvoj novi natečaj sem se tudi jaz odločila, da se ga udeležim in sicer odgovarjam na Tvoje vprašanje, kam bi rada potovala, če bi imela denar?

Kadar gledam na zemljevid vedno mi misli uhajajo v Dalmacijo, na naš Jadran. Tudi jaz si želim, da bi vsaj enkrat videla morje in se vozila s parnikom po njem. Obiskala bi rada tudi naše otoke posebno pa Krk, ki je eden najlepših. Vsako leto pride mnogo tujcev občudovat naš Jadran in otoke.

Lepo Te pozdravlja Tvoja čitateljica

Zorica Pož, uč. V. razreda

Smartno ob Paki.

Dragi stric Matic! V »Mladem jutru« sem čitala, da zopet razpisuješ nov natečaj za mlade pisateljice in pisateljce. Hočem Ti odgovoriti na prvo vprašanje: »Kam bi potovala, če bi imela denar.«

Ker sem pridno posečala sokolsko telovadnico, bi nadvse rada potovala na vsesokolski izlet, ki se bo vršil drugo leto v našem prestolnem mestu Beogradu. Že sedaj vidim, kako korakajo strnjene vrste našega sokolstva in vzklikajo našemu mlademu kralju Petru II., ki je sedaj naš up in naša nada: »Živel kralj! Živela Jugoslavija!« Lepo Te pozdravlja

Savica Kroslič, dijakinja, Vrhnika

Dragi, ljubi stric Matic! Že mnogo krat sem prijala za pero, da bi se udeležila natečajev, toda vselej mi je vpa-

del pogum Danes sem se pa kar oju-
načila in Ti bom napisala moje skrite
želje.

»Kam bi potovala, če bi imela de-
nar?«

Najprvo bi si ogledala najznamenit-
ejše kraje, naše lepe in velike domo-
vine, kraljevine Jugoslavije.

Odpotovala bi s parnikom po našem
sinjem Jadranu, tja do Marseilla. Tu
bi izstopila in poljubila tisto mesto, na
katerem je herojsko srce, našega Veli-
kega kralja Aleksandra I., izkrcavelo
za domovino.

In šla bi še dalje — Obiska'la bi na-
še izseljence, ki so mislili, da bodo na-
šli v »deželi zlata« — Ameriki, mnogo
več sreče.

Vse te želje, ki sem Ti jih danes na-
pisala, nosim v svojem srcu Prav pri-
srčno Te pozdravljam s sokolskim po-
zdravom: »Zdravol«

*Jelka Trampuž, dijakinja III. r. mešč.
šole v Litiji*

»Kam bi potovala, če bi imela de-
nar?« Če bi imela denar bi v prvi vrsti
prepotovala našo lepo Jugoslavijo Oj-
ti krasna naša jugoslovenska zemlja!
Ko te tako v duhu preletim od severa
do juga ter od vzhoda do zahoda, po-
vsod se nov mi svet odpre, povsod va-
bi narava, prijazne vasice, bogata me-
sta, visoke gore, prijazne gorice Če
kje, je tu izbira težka kam naj kre-
nem, kam naj grem na potovanje Da
bi imela dosti denarja prepotovala bi
vse kraje v naši lepi Jugoslaviji Ma-
lo-kje je nakopičenih toliko prirodnih
krasot kakor ravno v naši mili domo-
vini. Gorenjsko z rajskim Bledom. No-
tranjsko z znamenitim Cerkljanskim te-
zerom. Dolenjsko z božanskimi grički
z belimi cerkvicami Štajerska s pre-
lepimi Slovenskimi goricami itd Tam
zopet Srem, Banat in Bačka, Hrvatska
s Slavonijo junaška Šumadija s sveti-
ščem vseh Slovencev grobnica naših ne-
smrtnih vladarjev Karadjordjevičev Tu
bi položila lavojev venec našemu mu-
čeniškemu kralju Aleksandru I Uedi-
nitelju In končno naše prelepo Ja-
dransko morje s svojimi znamenitimi
obmorskimi mesti Koliko znanja bi
pridobila na vsem tem potovanju Vse
to znanje bi pa zopet uporabila v prid
naše lepe domovine Oh da so mi pe-
ruti dane, kot pravi pesnik preletela
bi vse kraje in obiska'la vse dolinice in

gričke naše lepe domovine in še bolj
bi jo vzljubila.

Milenca Accetto, dij I D raz.

Ljubljana I, Področnik c. IX. št. 30.

Listnica uredništva

Jaka Z dijak: Če bi hoteli ustreči
Tvoji želji, bi morali objaviti več dol-
gih člankov Sam veš, da je prostor
v našem listu omejen Gotovo pa bo
Tvoj razred tudi letos napravil kakšne
ekskurzije Tedaj boš imel priliko, da
spoznaš delo v tiskarni in si ogledaš
tiskarske stroje. V »Narodno tiskar-
no« prihajajo vsako leto učenci in di-
jaki različnih šol, da se seznanijo s
»črno umetnostjo«. Porabi takšno pri-
liko in pridil

★

V Z dijak: Prigodna črtica, ki si
nam jo poslal, je dobro napisana Do
veljave pa pride vsaka stvar le tedaj,
če izide v času, ko je aktualna Pošlji
kaj drugega, kar ne bo vezano na čas.
Rokopisov ne vračamo, razen če prilo-
ži pošiljatelj znamko.

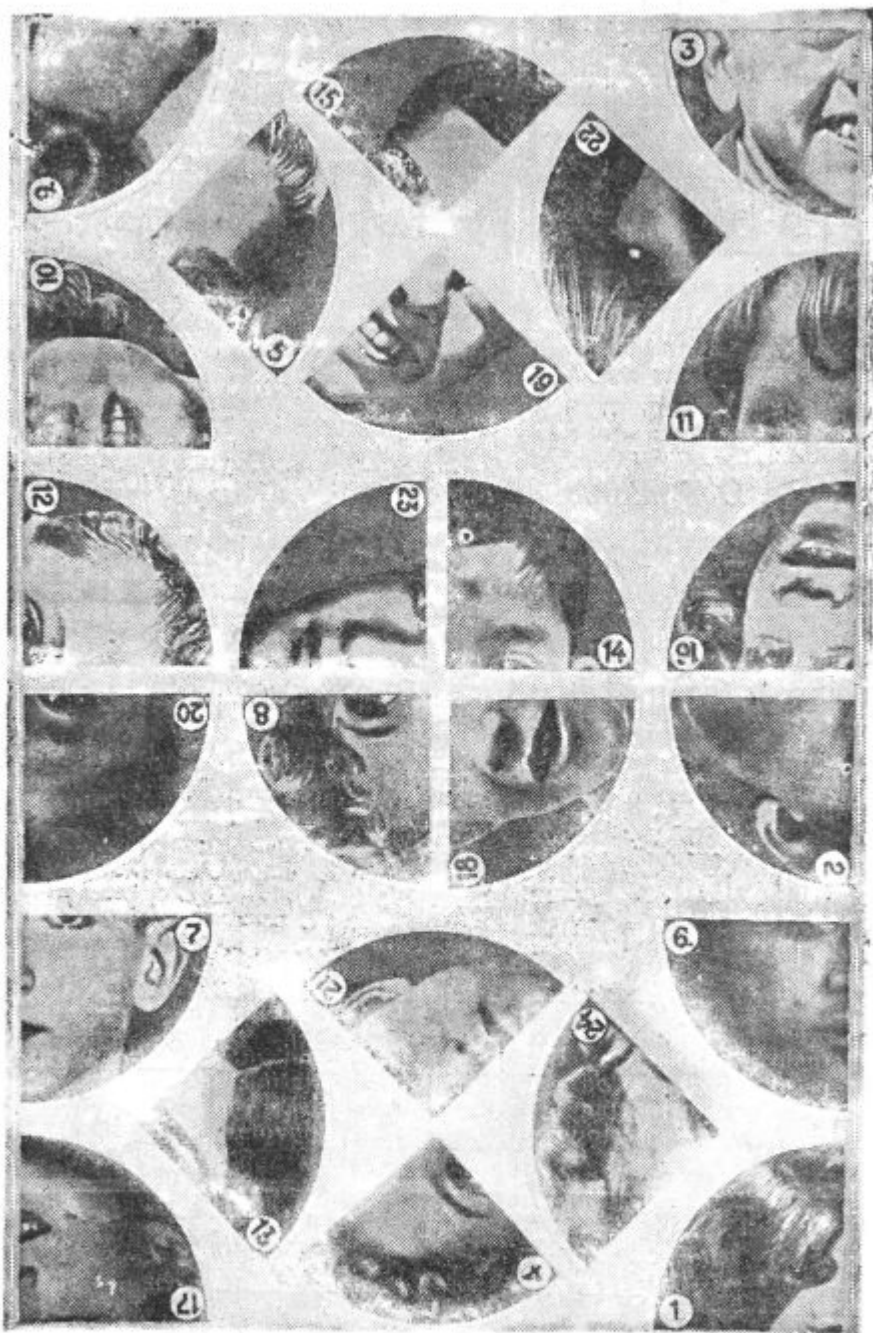
★

D R dijak: Humoresko, ki si nam
jo poslal, objavimo prej ko mogoče.
Veseli smo tvoje obljube, da boš od-
slej marljivo sodeloval pri našem listu.
Skušaj se čim bolj osamosvojiti. Ustvari
si nove junake! Saj veš, o Butalcih
je pisal že pokojni pisatelj Fran Mil-
činski in mnogi drugi Dovolj nadar-
jen si, da si lahko sam ustvariš nov
pravljичni svet.

★

Tončka R. in Danila T dijakinj:
Pesmice, ki sta jih poslali, niso dovolj
obrušene in izdelane, da bi bile za
tisk Preberita točko I. v Listnici ured-
ništva z dne 7. t m l

Zanimiva sestavljenka

izrežite košček slik in jih nalepite na lepenko, potem jih skušajte pravilno sestaviti. Tako dobite z lahkim trudom obraze šestih svetovno znanih

osebnosti iz mlajšega pokolenja. Kdor sam od sebe ne ugane, kdo so ti mladi ljudje, naj potrpi do prihodnje nedelje, ko objavimo rešitev.

Magični kvadrat I.

¹ M	² E	³ T	⁴ A
E			
³ T			
⁴ A			

Besede pomenijo vodoravno in navpično: 1 — 2. vojni plin 3. vojno orožje, 4. žensko krstno ime.

Manica:

MANICA:

Dve uganki

I.

Zvonik, vsemir, prerez, oblak, potop, reka, trsje, oves, veter, ptica.

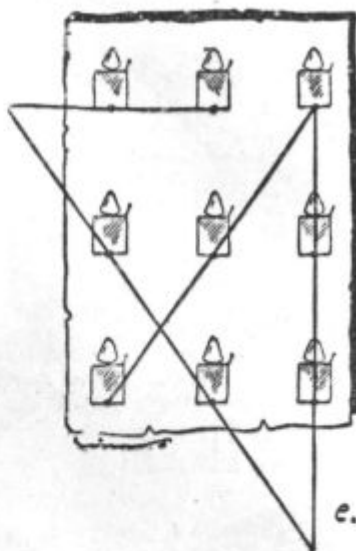
Vzemite iz vsake besede po dve zaporedni črki, da dobite znan pregovor.

II.

1,2,3,4,5, — te spomni na nadzemski svet,

2,1,3,4,5, — prekrasen in dišeč je cvet.

Električar je rešil

zastavljeno mu nalogo — zvezati alarmno napravo devetih zvoncev s štirimi ravnimi kosi kabla — ki smo jo objavili v zadnji številki »Mladega Jutra« na način, kakor nam kaže slika in trgovec je bil zadovoljen.

Rešljive mreže

	1	2	3				
	K	J	V				
1	K	o	b	a	r	i	d
	b		t		š		
2	J	a	t	a	g	a	n
	r		g		r		
3	V	i	š	a	r	j	e
	d		n		e		